

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

11 noiembrie 2020

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Boico Victor, Toma Nadejda,

examinând, fără citarea părților, în baza materialelor cauzei, admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către inculpatul Harcenco Oleg, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 februarie 2020, în cauza penală în privința lui

Harcenco Oleg xxx, născut la xxxxxxxxx.

Termenul examinării cauzei:

Prima instanță: 02.08.2019 – 17.12.2019;

Instanța de apel: 22.01.2020 – 26.02.2020;

Instanța de recurs: 07.07.2020 – 11.11.2020.

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Edineț, sediul Briceni din 17.12.2019, Harcenco Oleg a fost recunoscut vinovat de săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art. art. 320¹, 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal și în baza acestor Legi i-a fost stabilită pedeapsa, după cum urmează:

- în baza art. 320¹ Cod penal – 8 luni închisoare;

- în baza art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal – 2 ani închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul total al pedepselor aplicate, definitiv i-a fost stabilită lui Harcenco Oleg pedeapsa de 2 ani 8 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

S-a încasat de la Harcenco Oleg în beneficiul statului cheltuielile de judecată pentru costul raportului de expertiza medico-legale nr. 201927D0180 din 30.09.2019 în sumă de 320,00 lei (trei sute douăzeci lei 00 bani).

Judecarea cauzei a avut loc în procedură simplificată, în baza prevederilor art. 364/1 Cod de procedură penală.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Harcenco Oleg, fiind obligat conform ordonanței de protecție din 03 mai

2019 de a părăsi temporar locuința comună și de a sta departe de locuința victimelor Grosu Alla, Grosu Alina și Maicu Arina, domiciliată în s. Pererita, raionul Briceni, pe un termen de 3 luni.

Însă, la data de 28 iunie 2019, în jurul orelor 17:30, Harcenco Oleg, fiind în stare de ebrietate alcoolică cu grad avansat, cu concentrația vaporilor de alcool în aerul expirat în cantitate de 0,76 mg/l, intenționat nu a executat măsurile stabilite de către instanța de judecată în ordonanța de protecție a victimei violenței în familie, și a intrat în gospodăria lui Grosu Alla, unde inițiind un conflict le-a numit cu cuvinte necenzurate pe Grosu Alla, Grosu Alina și Maicu Arina, și le-a agresat psihic și fizic.

Tot el, la data de 26 septembrie 2019, aproximativ la ora 19:00, în timp ce se afla la domiciliul concubinei sale xxxxx, raionul Briceni, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în urma unui conflict iscat, ultimul a aplicat mai multe lovituri în regiunea feței și a corpului copilului concubinei Maicu Arina, anul nașterii 2011.

Conform raportului de expertiză judiciară nr. 201927D0180 din 30.09.2019, copilului minor Maicu Arina, i-au fost cauzate leziuni corporale: trauma cranio-cerebrală închisă, manifestată prin comoție cerebrală; fractura mandibulei inferioare pe dreapta; contuzia țesuturilor moi ale feței, care au apărut în urma acțiunii traumatice a unor corpuri dure contondente posibil în timpul și circumstanțele indicate, și care se califică ca vătămări corporale medii, cu dereglarea sănătății de lungă durată.

3. Sentința a fost atacată cu apel de către procurorul în Procuratura xxxxxx, prin care a solicitat casarea parțială a sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri, prin care Harcenco Oleg să fie recunoscut vinovat de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 320¹, 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal și în baza acestor Legi să-i fie stabilită pedeapsa, după cum urmează:

- în baza art. 320¹ Cod penal – 2 ani închisoare;
- în baza art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal – 4 ani închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, definitiv să-i fie stabilită pedeapsa - 5 ani 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis

3.1 În motivarea apelului procurorul a indicat că:

- aplicarea față de inculpat a pedepsei definitive minime sub formă de închisoare pe un termen de numai 2 ani și 8 luni, nu și-a realizat scopul de corectare a acestuia și prevenire a săvârșirii de noi infracțiuni similare;
- recunoașterea vinovăției este în primul rând o prioritate a

inculpatului, care prin acest fapt, își ușurează sau micșorează pedeapsa care urmează a fi numită. Totodată, în unele cazuri, recunoașterea vinei, face mai ușoară îndeplinirea justiției. Aceste prevederi nu pot fi folosite în speța dată, deoarece cu toate că inculpatul a recunoscut vina sa în comiterea infracțiunii incriminate în instanța de judecată, însă în procesul efectuării urmăririi penale, acuzarea dispune de destule probe ce confirmau nemijlocit vina lui Harcenco Oleg, și recunoașterea vinovăției a avut ca efect pozitiv doar față de inculpat;

- consideră, că pedeapsa stabilită este prea blândă, din motivul aplicării unor motive și temeuri insuficiente, din cauza că nu s-a luat în considerație, că inculpatul a comis o infracțiune gravă, săvârșită împotriva unui copil minor care este invalid de gr. I din naștere, care nu se deplasează și nu se hrănește singură;

- pedeapsa este prea blândă, inechitabilă, inadecvată și disproporțională în raport cu gradul prejudiciabil al infracțiunii și scopului pedepsei penale sub aspectul restabilirii echității sociale, corectării inculpatului, precum și prevenirii săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea lui, cât și de alte persoane;

- la individualizarea și stabilirea pedepsei prima instanță nu s-a ghidat de principiul proporționalității, ținând seama de fapta comisă și consecințele ei;

- infracțiunea comisă de Harcenco Oleg prezintă un pericol social sporit, iar inculpatul poate fi corectat și reeducat doar prin executarea reală a pedepsei, care v-a corespunde scopului pedepsei penale. Fapta comisă de inculpatul Harcenco Oleg poartă un caracter periculos, iar tolerarea unui asemenea comportament din partea instanței de judecată se soldează cu urmări ce periclitează activitatea întregului sistem de drept, diminuând imaginea organelor de ocrotire a normelor de drept în societate.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 februarie 2020, a fost admis apelul procurorului casată sentința în latura pedepsei, pronunțată o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Harcenco Oleg s-a considerat condamnat în baza art. art. 320¹, 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal și în baza acestor Legi i-a fost stabilită pedeapsa, după cum urmează:

- în baza art. 320¹ Cod penal, cu aplicarea prevederilor art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală - 1 (unu) an închisoare;

- în baza art. 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, cu aplicarea prevederilor

art. 364/1 alin. (8) Cod de procedură penală - 4 (patru) ani închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) Cod penal, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, definitiv i-a fost stabilită pedeapsa de 4 (patru) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel a menționat că, analizând probele administrate de prima instanță, materialele cauzei, a reținut că, la examinarea cauzei s-a dat eficiență prevederilor art. 93-101, 26-27 Cod de procedură penală, prima instanță a cercetat cauza multi aspectual, a dat aprecieri probelor prezentate prin prisma pertinentei, concludenței, coroborării lor, în baza probelor acumulate just a reținut starea de fapt și de drept pe cauză, corect a încadrat acțiunile inculpatului Harcenco Oleg în baza art. art. 320¹, 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, fapt ce nu se contestă de părți, apelul fiind declarat în privința pedepsei aplicate inculpatului.

Instanța de apel a reținut, că temeinicia sentinței a fost verificată reieșind din argumentele aduse de către autorii apelurilor în raport cu materialul probant acumulat și cu cadrul legal existent.

Instanța de apel a ajuns la concluzia că pedeapsa stabilită inculpatului Harcenco Oleg prin sentință este prea blândă. Stabilind pedeapsa, prima instanță nu sa condus și nu a luat pe deplin în considerație prevederile art. 61 Cod penal, la fel și principiile individualizării pedepsei și criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art. art. 7 și 75 Cod penal, și neîntemeiat i-a stabilit inculpatului pedeapsa de 2 ani 8 luni închisoare pentru comiterea infracțiunilor prevăzute de art. art. 320¹, 201¹ alin. (2) lit. c) Cod penal, care este aproape de limita minimă a sancțiunilor articolelor corespunzătoare.

Prima instanță nu a luat în considerație nici faptul că inculpatul a săvârșit o infracțiune gravă, precum și comportamentul și atitudinea inculpatului față de cele comise, care deși a recunoscut vinovăția în cele incriminate, însă nu a conștientizat gravitatea și pericolul social al faptelor comise de el.

Instanța de apel a menționat că urmează a se ține cont și de faptul că inculpatul a comis o infracțiune gravă, săvârșită împotriva unui minor care este invalid de gr. I din naștere, care nu se deplasează și nu se hrănește, inculpatul cauzând părții vătămate minore vătămări corporale medii sub formă de fractura mandibulei, profitând la comiterea infracțiunii de incapacitatea părții vătămate de a se apăra de acțiunile infracționale ale inculpatului, din care fapt rezultă pericolul social deosebit de ridicat al faptelor penale săvârșite de inculpatul Harcenco

Oleg.

Totodată, urmează a fi luat în considerație și personalitatea inculpatului, care a comis infracțiunile imputate lui în stare de ebrietate, circumstanță calificată ca una agravantă, faptul că inculpatul anterior a mai fost în conflict cu legea penală pentru comiterea infracțiunilor intenționate, cu încetarea procesului penal din motivul împăcării părților, însă concluzii pentru sine nu și-a făcut, nu a pășit pe calea corijării, dar din nou a comis două fapte antisociale împotriva membrilor familiei, una din care s-a soldat cu cauzarea vătămarilor corporale medii.

5. *Decizia instanței de apel*, a fost atacată cu recurs ordinar de către inculpatul Harcenco Oleg, care neinvocând nici un temei pentru recurs, a solicitat casarea deciziei și menținerea deciziei.

5.1 În motivarea recursului inculpatul a indicat că nu este de acord cu pedeapsa stabilită de către instanța de apel. Solicită rejudecarea cauzei pe capătul de acuzare în baza art. 320¹ Cod penal întrucât nu a încălcat ordonanța de protecție.

6. În conformitate cu prevederile art.431 alin.(1) pct.1¹) Cod de procedură penală, procurorul a depus referință privitor la opinia sa asupra recursului inculpatului, menționând că acesta urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind vădit neîntemeiat și lipsind temeiuri de casare.

7. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat, în raport cu materialele cauzei și motivele invocate, Colegiul penal decide inadmisibilitatea acestuia, din următoarele considerente.

Potrivit dispoziției art.432 alin.(2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, fără citarea părților, în camera de consiliu, este în drept să decidă inadmisibilitatea acestuia în cazul în care constată că recursul este vădit neîntemeiat.

Conform prevederilor art.424 alin.(2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art.427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent, or, art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

Potrivit practicii judiciare constante erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial. Instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute

prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Din conținutul recursului declarat de către inculpat se constată că acesta, nu invocă nici un temei de casare din cele prevăzute de art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, însă își exprimă dezacordul *cu pedeapsa și că instanțele de judecată greșit au ajuns la concluzia în ce privește condamnarea în baza art. 320¹Cod penal Cod penal, invocând că nu a nu a încălcat ordonanța de protecție*, astfel se identifică temeiul pentru recurs prevăzut de art.427 pct.8) și 10) Cod de procedură penală.

Reieșind din materialele cauzei rezultă că, Harcenco Oleg a fost recunoscut vinovat de către prima instanță în săvârșirea infracțiunilor prevăzute de art.320¹ și art. 201¹ alin.(2) lit. c) Cod penal, concluzia căreia a fost menținută de către instanța de apel, care a constatat, că prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, analizând obiectiv cumulul de probe prin prisma art.101 Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, veridicității și coroborării lor, corect ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului, totodată reținând și încadrarea juridică a faptei săvârșite de către acesta.

Colegiul penal menționează că, judecând apelurile declarate, respectând prevederile art.414 Cod de procedură penală, instanța de apel a verificat legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, fiind cercetate suplimentar probele administrate de prima instanță.

Astfel, instanța de apel corect a ajuns la concluzia enunțată la *pct.4.1.* din prezenta decizie, stabilind totodată, că vinovăția inculpatului a fost dovedită pe deplin în baza probelor prezentate la cauza penală, care demonstrează vinovăția lui Harcenco Oleg în afara oricărui dubiu rezonabil, iar careva încălcări de procedură, sau încălcări a drepturilor și intereselor inculpatului, nu au fost depistate.

De asemenea, instanța de recurs consideră necesar a menționa că, potrivit prevederilor art.art.27, 414 alin.(1) și (2) Cod de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel și poate da o nouă apreciere probelor din dosar.

Astfel, că aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei așa cum propune recurentul este o competentă și prerogativă legală a

instanțelor de fond și aceasta nu constituie un temei de drept separat din numărul celor incluse în art.427 Cod de procedură penală, astfel invocarea acestei chestiuni drept temei de casare în recursul ordinar este lipsită de suport legal.

Mai mult, Colegiul penal conchide că temeiuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale nu se identifică, pe care în virtutea corectitudinii lor și pentru a evita repetări inutile, le acceptă și le însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art.6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

Așa fiind, Colegiul penal atestă, că respectând prevederile art.101 alin.(3) Cod de procedură penală, unde este stipulat că nici o probă din dosar nu are o valoare prestabilită pentru instanță, instanța de apel a examinat toate probele din dosar și nu a dat prioritate celor în favoarea condamnării inculpatului, ci coroborându-le, le-a analizat în ansamblu lor, apreciind just că ele sunt suficiente pentru a fundamenta o acuzație penală și a-i incrimina lui Harcenco Oleg săvârșirea infracțiunii incriminate.

În acest sens Colegiul atestă, că la soluționarea cauzei instanța de apel a ținut cont de prevederile art.art.99-101, 414 Cod de procedură penală, a cercetat probele sub toate aspectele, verificându-le și apreciindu-le prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, astfel întemeiat ajungând la concluzia menținerii sentinței privind vinovăția inculpatului, totodată reținând și încadrarea juridică a faptei săvârșite de către acesta.

Cu referire la criticele formulate de către recurent privind dezacordul cu decizia instanței de apel prin care a fost casată sentința în latura pedepsei și pronunțată o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează: Harcenco Oleg se consideră condamnat în baza art. art. 320¹, 201¹ alin. (2) lit. c) CP și în baza acestor legi i se stabilește pedeapsa, după cum urmează:

- în baza art. 320¹ CP, cu aplicarea prevederilor art. 364/1 alin. (8) CPP – 1 (unu) an închisoare;

- în baza art. 201¹ alin. (2) lit. c) CP, cu aplicarea prevederilor art. 364/1 alin. (8) CPP – 4 (patru) ani închisoare.

În temeiul art. 84 alin. (1) CP, pentru concurs de infracțiuni, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, definitiv i se stabilește pedeapsa de 4 (patru) ani 6 (șase) luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

Colegiul penal menționează că, pedeapsa penală, potrivit art.61 Cod penal, este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului, care are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea acestuia, cât și a altor persoane.

Or, ca măsură de constrângere, pedeapsa are pe lângă scopul său represiv are și o finalitate de exemplaritate, în ce privește comportamentul făptuitorului.

Pe de altă parte, pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpatul să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare. Chestiunea de individualizare a pedepsei este un proces obiectiv, de evaluare a tuturor elementelor circumscrise faptei și autorului, având ca finalitate stabilirea unei pedepse în limitele prevăzute de lege.

Reieșind din criteriile generale de individualizare a pedepsei prevăzute de art.75 Cod penal, instanța de judecată îi stabilește persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni, o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în articolul corespunzător din partea specială a Codului penal și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a acestuia.

Din decizia instanței de apel, se constată că la stabilirea și aplicarea pedepsei inculpatului Harcenco Oleg, instanța de apel a ținut cont de criteriile de individualizare a acesteia, prevăzute de art. art.61, 75 Cod penal, pedeapsa fiind stabilită corespunzător gravității faptei și personalității autorului, în raport cu pericolul social concret al faptei comise și atitudinea pe care a avut-o inculpatul pe parcursul judecării cauzei.

Din aceste considerente, Colegiul penal conchide că, corect instanța de apel a casat sentința în latura pedepsei în privința inculpatului, având în acest sens în vedere că: *prima instanță i-a aplicat inculpatului pedeapsa fără a ține cont de prevederile legale indicate supra, precum și de circumstanțele cauzei, fiindu-i aplicată o pedeapsă ce nu corespunde caracterului și gradului de pericol social, personalității inculpatului și atitudinii acestuia față de cele comise.*

Or, instanța de apel corect a reținut că, *prin sentință prima instanță a constatat prezența circumstanțelor agravante la comiterea infracțiunilor însă, nu a ținut cont că inculpatul a comis o infracțiune gravă, săvârșită împotriva unui minor care este invalid de gr. I din naștere, care nu se deplasează și nu se hrănește, inculpatul cauzând părții vătămate minore vătămări corporale medii sub formă de fractura mandibulei, profitând la comiterea infracțiunii de incapacitatea părții vătămate de a se apăra de acțiunile infracționale ale inculpatului, din care fapt rezultă pericolul social deosebit de ridicat al faptelor penale săvârșite de inculpatul Harcenco Oleg.*

La fel, Colegiul penal consideră că, instanța de apel corect a menționat că *în speță, urmează a fi luat în considerație și personalitatea inculpatului, care a comis infracțiunile imputate lui în stare de ebrietate, circumstanță calificată ca una agravantă, faptul că inculpatul anterior a mai fost în conflict cu legea penală pentru comiterea infracțiunilor intenționate, cu încetarea procesului penal din motivul împăcării părților, însă concluzii pentru sine nu și-a făcut, nu a pășit pe calea corijării, dar din nou a comis două fapte antisociale împotriva membrilor familiei, una din care s-a soldat cu cauzarea vătămarilor corporale medii.*

Față de lucrul judecat de către instanța de apel, Colegiul consideră că o atare modalitate de individualizare a pedepsei corespunde exigențelor legii penale, iar pedeapsa aplicată infractoarei este echitabilă raportat la scopul urmărit de legislator în art. 61 Cod penal, care îl va descuraja pe viitor de a comite alte fapte infracționale de același gen.

În contextul descris, Colegiul penal ține să menționeze referitor la personalitatea inculpatului că, infracțiunile imputate au fost comise în stare de ebrietate, circumstanță calificată ca una agravantă, și că acestea nu este la prima abatere, ultimul anterior a mai fost în conflict cu legea penală pentru comiterea infracțiunilor intenționate, cu încetarea procesului penal din motivul împăcării părților, însă concluzii pentru sine nu și-a făcut, nu a pășit pe calea corijării, dar din nou a comis două fapte antisociale împotriva membrilor familiei, una din care s-a soldat cu cauzarea vătămarilor corporale medii.

În concluzie, instanța de recurs conchide că, n-a fost constatată prezența în speța examinată a unor erori de drept, care ar servi drept temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării deciziei contestate, iar instanța de apel a argumentat pe deplin motivele pentru care a aplicat inculpatului pedeapsa respectivă.

Din considerentele expuse, Colegiul penal reține că, la judecarea cauzei în ordine de apel, instanța a respectat prevederile legale relevante

prescrise de art.art.414-419 Cod de procedură penală, de aceea recursul ordinar declarat de inculpatul Harcenco Oleg urmează a fi declarat inadmisibil, fiind vădit neîntemeiat.

8. În conformitate cu art. 432 alin. (1), (2) pct. 4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către inculpatul Harcenco Oleg, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 26 februarie 2020, în cauza penală în privința lui *Harcenco Oleg xxxxx*, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la 30 decembrie 2020.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Boico Victor

Toma Nadejda